

КЫРГЫЗ ТИЛИ

10-КЛАСС

ВАРИАНТ № 5

(окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептер үчүн)

Аты-жөнү: _____

2020

Тест тапшырмалардын жалпы саны – 30

1-бөлүм / Тест тапшырмалардын саны – 28

Бул бөлүм 4 жooптун ичинен 1 гана туура жooпту белгилей турган тест тапшырмалардан турат. Ар бир тапшырмага жooптун 4 варианты берилет. Алардын ичинен бир гана жooп туура. Сиз тандаган жooпту тегеректеп белгилеңиз.

№ 1. Асман деген сөздүн синонимдерин белгилеңиз.

- а) аалам, дүйнө б) обо, көк в) мейкин, жер г) боштук, бийик

№ 2. Антоним сөздөрдү белгилеңиз.

- а) жакшы, жаман б) күмөн, күнөм
в) иттин буту, койдун буту г) акыл, эстүү

№ 3. Агыраак, кечирээк – сын атоочтордун даражасын белгилеңиз.

- а) жай б) күчөтмө
в) катыштык г) салыштырма

№ 4. -ар мүчөсүнүн түрүн белгилеңиз.

- а) жөндөмө б) атоочтук в) таандык г) жак

№ 5. Схемага туура келген сүйлөмдү белгилеңиз.

- _____ _____ _____ _____
а) Сыртта катуу жаан жаап, абдан суук болуп кетти.
б) Ашым көчөгө чыкса, кылычтуу бирөө түшүп жаткан экен
в) Куру келген кудадан, куурай терген күң өйдө.
г) Бүгүн кичинекей Тургунай ата-энесине кат жазды.

№ 6. Туура жазылган сөздөрдүн тизмегин белгилеңиз.

- а) жыгашчылык, комусчу, тузсуз
б) жыгашчылык, комузчу, тузсуз
в) жыгаччылык, комузчу, тузсуз
г) жыгаччылык, комузчу, туссуз

№ 7. Адабий тилдин нормасын сактап, сөздөрдү туура жазуу үчүн иштелип чыккан эрежелердин жалпы системасын белгилеңиз.

- а) графика б) орфоэпия
в) фонографика г) орфография

№ 8. Баракелде, ишиңерге биз ыраазыбыз. Үтүрдүн коюлушунун себебин белгилеңиз.

- а) бир өңчөй мүчө б) сырдык сөз
в) каратма сөз г) киринди сөз

№ 9. Бошоңдоо, аянычтуу – деген сөздөрдүн уңгуларын белгилеңиз.

- а) бош, ая б) бошо, аян
в) бошоң, аян г) бошоңдоо, аяныч

№ 10. Төмөндө берилген иш кагаздарынын стилин белгилеңиз:

мүнөздөмө, ишеним кат

- а) расмий б) илимий эмгектер
в) расмий эмес г) публицистикалык

№ 11. Жалаң каткалаң үнсүздөр катышкан сөздү белгилеңиз.

- а) Акбаранын б) караанын в) узата г) тиктеп

№ 12. Шилтеме ат атоочту белгилеңиз.

- а) Бул Чокморовдун сүрөтү.
б) Ишиңер ийгиликтүү болсун!
в) Биздин желегибиз бар.
г) Зейнеп апа дароо маасысын кийди.

№ 13. Эрин күүсү сакталбаган сөздөрдү белгилеңиз.

- а) институт, экзамен, саяпкер
- б) борбор, өндүрүш, мамлекет
- в) күндүзгү, түнкү, кечки
- г) комузчулар, өрнөктүүлөр

№ 14. Белгиленген сөздүн түрүн белгилеңиз. *Алия Бакыткелди менен бир мектепте иштейт.*

- а) байламта
- б) жандооч
- в) тууранды сөз
- г) бөлүкчө

№ 15. сулуу – деген сөздүн антонимин белгилеңиз.

- а) татынакай
- б) түрү суук
- в) бойлуу
- г) жакшынакай

№ 16. гана – сөзүнүн сөз түркүмүн белгилеңиз.

- а) этиш
- б) зат атооч
- в) тактооч
- г) кызматчы сөз

№ 17. Чакчыл этиштин сүйлөм мүчөлүк милдетин белгилеңиз. *Анам кымызды кесеге толтура куйду.*

- а) ээ
- б) толуктооч
- в) аныктооч
- г) бышыктооч

№ 18. Буйрук ыңгайды уюштурган мүчө.

- а) -мак, -макчы, -максан
- б) -гын, -сын, -гыла
- в) -гай, -айын, -са+экен
- г) -са, -се, -со

№ 19. Этиштин өзгөчө формаларына мисал белгилеңиз.

- а) чыгарма жазылды
- б) кыйнайт
- в) жаркылдап сүйлөдү
- г) шаңшыды

№ 20. Белгиленген сөздүн сүйлөм мүчөлүк милдетин белгилеңиз. *Дүкөндөн Алтынайды кезиктирдим.*

- а) аныктооч
- б) толуктооч
- в) бышыктооч
- г) баяндооч

№ 21. *Даярдык дурус болгондуктан, курсанттар сессияны ийгиликтүү тапшырышты.* Багыныңкы сүйлөмдүн түрүн белгилеңиз.

- а) карама-каршы
- б) салыштырма
- в) максат
- г) себеп

№ 22. Таандык байланыштагы сөз айкаштарын белгилеңиз.

- а) менин ырым, чон атамдын жомогу
- б) ак кеме, он китеп
- в) жарык бөлмөсү, жакшы окуучу
- г) кызыл гүл, жаңы мектеп

№ 23. **Сызыкча** менен жазылуучу сөздөрдү белгилеңиз.

- а) Ысык Көл, мала кызыл
- б) эң сонун, Умай эне
- в) турфирма, жай баракат
- г) бала бакыра, күч кубат

№ 24. *Кыргызстандын өнөрү өсүүдө, жайы өсүүдө.* **Өнөр жай** – сөзүнүн компоненттерин мисалдагыдай бөлүп айтууга ...

- а) болот
- б) болбойт

№ 25. Сөз жасоонун түрлөрүн белгилеңиз.

- а) фонетикалык, лексикалык
- б) мүчөлөр менен, тыштан кабыл алуу менен
- в) морфологиялык, синтаксистик, лексико-семантикалык
- г) сөзгө жаңы маани берүү менен

№ 26. **өйдө-төмөн** – кош сөзүнүн өз ара байланышын белгилеңиз.

- а) баары багыныңкы байланышта
- б) экинчиси багыныңкы байланышта
- в) баары тең байланышта
- г) биринчиси багыныңкы байланышта

№ 27. Көп маанилүү сөздөрдү белгилеңиз.

- а) көчө, абайла
- б) барак, кагаз
- в) кебете, келбет
- г) баш, борбор

№ 28. Асты сызылган сан атооч сөздүн сүйлөмдөгү милдетин белгилеңиз. *Кузьмич ата Сабырлардын бөлмөсүнө экинчи кирди.*

- а) бышыктоочтук
- б) баяндоочтук
- в) толуктоочтук
- г) аныктоочтук

2-бөлүм / Тест тапшырмалардын саны – 2

Бул бөлүм дал келүүлөрдү белгилей турган тапшырмалардан турат. Сол жакта берилген ар бир элементке оң жактагы элементтердин ичинен дал келгенин табыңыз (б.а. дал келген эки элементти туташтырыңыз). Бир тамганын тушуна бир эле сан жазылат.

2.1. Обочолонгон түшүндүрмө мүчөнүн түрлөрүн маанисине жараша оң жактагы мисалдар менен дал келтириңиз.

Обочолонгон түшүндүрмө мүчөнүн түрлөрү		Мисалдар	
А	Обочолонгон түшүндүрмө ээ	1	Талаада балдардын, тамаша-шоучулардын, күлкүсү элди өзүнө тартты.
Б	Обочолонгон түшүндүрмө аныктооч	2	Биз, 9-В класс, бардык сабактарды сүйөбүз.
В	Обочолонгон түшүндүрмө толуктооч	3	Көк бөрүчүлөр оюндун аягына чейин болушту.
Г	Обочолонгон түшүндүрмө бышыктооч	4	Бизге, жаштарга, конференцияда көп убакыт берилди.
		5	Жайкы эс алууда тоого, Ала-Арчага, туристтерди алып барат.

Жообу:

А	
Б	
В	
Г	

2.2. Берилген мисалдарды маанисине жараша оң жактагы стилдин түрлөрү менен дал келтириңиз.

Мисалдар		Стилдин түрлөрү	
А	репортаж	1	илимий
Б	устав	2	көркөм
В	тезис	3	публицистикалык
Г	отчет	4	расмий
		5	расмий эмес

Жообу:

А	
Б	
В	
Г	

Тесттин жыйынтыгын баалоо:

- 1-бөлүмдөгү №1-№28 чейинки ар бир туура аткарылган тапшырма 1 балл менен бааланат.
- 2-бөлүмдө берилген 2.1 жана 2.2. – тапшырмаларды баалоо:
 - төрт туура дал келген жообуна 3 балл;
 - үч туура дал келген жообуна 2 балл;
 - эки туура дал келген жообуна 1 балл;
 - башка жоопторго 0 балл берилет.
- Тестке жалпы максималдуу 34 балл берилет.

Топтолгон баллды 5 баллдык баалоо шкаласына которуу:

Балл	Баа
1-14	"2"
15-19	"3"
20-25	"4"
26-34	"5"